

Hvorfor dokumentert opplæring?

Dokumentasjon er blitt en del av hverdagen for veldig mange yrkesgrupper. Det gjelder alle forhold som kan virke inn på det ferdige produktet. Alt fra omgivelsene produksjonen foregår i, tidspunktet for de ulike arbeidsoperasjonene og hva slags kompetanse vedkommende som bidrar til produksjonen har, påvirker produksjonsprosessen og produktet.

Det er et viktig mål at produktene får en kvalitet markedet etterspør, men det er også viktig at produksjonen foregår trykt og sikkert for den som framstiller det. Det er hovedbudskapet i *forskrift om bruk av arbeidsutstyr* (bruksforskriften) er basert på.

Krav om dokumentert opplæring.

Bonden sjal alltid sørge for *nødvendig sikkerhetsopplæring* når han eller hun setter noen til å bruke arbeidsutstyr. Det går fram av §§ 9 og 10 i bruksforskriften.

For utstyr som krever *særlig forsiktighet* skal opplæringen av brukeren være dokumentert. Bruksforskriftens §§ 47, 48 og 49 innebærer at den dom skal bruke arbeidsutstyr som krever særlig forsiktighet, skal kunne dokumentere praktisk og teoretisk sikkerhetsopplæring på utstyret. § 47 sier at bonden skal påse og sørge for at dette er i orden.

Hvilke maskiner og redskaper kravet omfatter.

Utstyr hvor opplæring kan være gitt av bonden sjøl eller annen erfaren bruker:

- traktor med og uten utskiftbart utstyr
- bærbare kjedesager
- mobile maskiner for jord- og skogbruk (f.eks. Skurtresker)
- løfteinnretninger for hengende last (f.eks. Silotaljer)
- vinsj og vinsjeutstyr
- store vinkelslipere
- høytrykkspylere
- automatiske eller halvautomatiske produksjons- transport- eller lagringssystemer
- løfte- og stablevogner uten permanent førerplass (gaffeltrucker som føres av «gående person»).
- personløftere
- trallebaner og maskiner som går eller trekkes i føringer
- hengestillas
- spikerpistoler
- annet arbeidsutstyr som bonden etter risikovurdering finner at krever særlig forsiktighet ved bruk.

Utstyr hvor opplæring må være gitt av godkjent skole, kursinstitusjon eller lignende:

- bro- og traverskraner, dersom bruken medfører fare for skade på liv og helse
- løfte- og stablevogner for gods med permanent føreplass (dvs. Gaffeltruck)
- masseforflytningsmaskiner med større effekt enn 15kW gravemaskiner og hjullastere)
- kraner med større kapasitet enn 2 tonnmeter, montert på lastebil □ tårnkraner, mobilkraner og portalkraner

□

Sjekkpunkter for instruksjon

1. Forberedelse

- Hva kan skje og hva må gjøres for å unngå ulykker?
- Hvordan fungerer utstyret?
- Noter sikkerhetspunkter

2. Skap en trygg opplæringssituasjon.

- Sett av nok tid til å bli kjent

3. Kartlegg arbeidstakerens erfaringsstatus

- Finn ut hva arbeidstakeren kan fra før.

4. Praktisk demonstrasjon av arbeidsoperasjonen.

- Kun nødvendig dersom den er ukjent for arbeidstakerne

5. Gå gjennom tiltak mot ulykker

- La arbeidstakeren resonnerer seg fram til sjekkpunktene du noterte deg i forberedelsen

- 6. Repetisjon**
- 7. Vis arbeidsoperasjonen.**
- 8. Praktisk øvelse**
- 9. Arbeidsplan**
- 10. Underskriv opplæringsattest**